

ที่ นร ๑๖๐๖/๒๔

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐

ว/ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อหารือการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติอาชีวะเป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และ สิ่งเทียมอาชีวะเป็น พ.ศ. ๒๕๙๐

เรียน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๖๐๖/๑๓๔ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ แจ้งว่าด้วยพระราชบัญญัติ อาชีวะเป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาชีวะเป็น พ.ศ. ๒๕๙๐ เดิมมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติตั้งกล่าว ต่อมาเมื่อประกาศ คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ยกเลิกความในมาตรา ๖ และ บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติตั้งกล่าว สำนักเลขานุการนายรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการลดภาระของนายรัฐมนตรีจึงขอหารือว่า นายกรัฐมนตรีจะสามารถมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติตั้งกล่าวที่เป็นอำนาจของรัฐมนตรีรักษาการร่วมกัน ในมาตรา ๖, ๑๔, ๒๕, ๒๗, ๓๘, ๔๐, ๔๓, ๔๙, ๕๑, ๕๓, ๖๓, ๗๐ และมาตรา ๗๑ ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ หรือไม่ อ้างไว้ และหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือแจ้งว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มี ความสำคัญและจะนำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการพิจารณาและวินิจฉัยปัญหา กฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น จึงขอเชิญผู้แทนของสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี เพื่อชี้แจง ให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า ได้นำข้อหารือดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการพิจารณาและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ในการประชุมครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ พิจารณาแล้ว เห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระบุเป็นบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๙๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งได้จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือ คำสั่งนั้น หรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องนั้นได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้าม เรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือ ส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติ” ซึ่งจากบทบัญญัติตั้งกล่าว ในการพิจารณาว่าจะมอบอำนาจในเรื่องใดให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนั้น ผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการตรวจสอบอำนาจที่จะมอบก่อนว่าในเรื่องนั้นกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีที่สร้างอำนาจได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือห้ามเรื่อง

การมอบอำนาจไว้หรือไม่ ซึ่งหากมีการกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ต้องดำเนินการตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการหรือรัฐมนตรี ฉบับนั้นๆ กำหนดไว้ แต่หากกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการหรือรัฐมนตรีที่สร้างอำนาจ มีได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นการอย่างอื่น หรือไม่ได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็สามารถมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้มอบอำนาจยังต้องพิจารณาอีกว่าอำนาจที่จะมอบนั้น เป็นอำนาจในการปฏิบัติราชการทั่วไปหรือเป็นอำนาจเฉพาะตัวด้วย เพราะถ้าเป็นอำนาจเฉพาะตัวแล้ว ไม่สามารถมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ แม้ว่าจะมีได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ก็ตาม เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า เดิม มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอาชุดปีน เครื่องกระสุนเป็น วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ แสงสีเทียนอาชุดปีน พ.ศ. ๒๕๙๐ กำหนดให้รัฐมนตรี กำหนดให้รัฐมนตรี ว่าการกระตรวจหาดใหญ่รักษาตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๗/๒๕๙๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๙๗ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่รักษาตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมาตรา ๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติอาชุดปีนฯ กำหนดว่า “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น อำนาจของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๖, ๑๔, ๒๕, ๒๗, ๓๔, ๔๐, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติอาชุดปีน เครื่องกระสุนเป็น วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ แสงสีเทียนอาชุดปีน พ.ศ. ๒๕๙๐ พิจารณาแล้วเห็นได้ว่า อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวเป็นอำนาจในการปฏิบัติราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่ ประกอบกับ พระราชบัญญัติอาชุดปีน เครื่องกระสุนเป็นวัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ แสงสีเทียนอาชุดปีน พ.ศ. ๒๕๙๐ ไม่ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นการอย่างอื่น และไม่ได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงสามารถมอบอำนาจให้ก่อร่องนายกรัฐมนตรีได้ ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑) กรณีมาตรา ๖, ๑๔, ๒๕, ๒๗, ๓๔, ๔๐, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติอาชุดปีน เครื่องกระสุนเป็น วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ แสงสีเทียนอาชุดปีน พ.ศ. ๒๕๙๐ พิจารณาแล้วเห็นได้ว่า อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวเป็นอำนาจในการปฏิบัติราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่ ประกอบกับ พระราชบัญญัติอาชุดปีน เครื่องกระสุนเป็นวัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ แสงสีเทียนอาชุดปีน พ.ศ. ๒๕๙๐ ไม่ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นการอย่างอื่น และไม่ได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ดังนั้น นายกรัฐมนตรีได้ ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) กรณีมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติอาชุดปีน เครื่องกระสุนเป็น วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ แสงสีเทียนอาชุดปีน พ.ศ. ๒๕๙๐ กำหนดว่า กรณีนายทะเบียนห้องที่ปฏิเสธการออกใบอนุญาต กฎหมาย กำหนดให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตยื่นคำอุทธรณ์ต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่ โดยคำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่ให้เป็นที่สุด ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติอาชุดปีนฯ เป็นผู้ใช้อำนาจ และกำหนดการใช้อำนาจ เป็นลำดับขั้นเพื่อให้มีการกลั่นกรองเรื่องก่อนดำเนินการ จึงเป็นการที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะตัว ซึ่งไม่ใช่การปฏิบัติราชการทั่วไป เมื่อกฎหมายกำหนดให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่เพื่อให้มีคำวินิจฉัย ซึ่งคำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระตรวจหาดใหญ่ให้เป็นที่สุด จึงเห็นได้ว่ากฎหมายได้บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ใช้อำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการพิจารณากลั่นกรองอีกครั้ง ว่าเรื่องดังกล่าวสมควรออกใบอนุญาตหรือไม่อย่างไร ดังนั้น จึงเป็นอำนาจเฉพาะของนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการจะพิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์ ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจึงไม่อนาจมอบอำนาจตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อชา ตรีกิจวัฒนาภุล)

รองเลขานุการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขานุการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ
โทร. ๐ ๖๓๕๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๘๘๘๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๙๙๐